

12/2014

XB1

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

Zahraniční povídky

Paul Cornell

Kodaňská interpretace

Suzanne Palmerová

Odlet' domů

České povídky

Jana Rečková

Vánoční autobus

David Šenk

Srdce ledu

Vladimír Zábrodský

Xusingar

Publicistika

Jason Sanford

Co když se světonázor SF stane
univerzálním pohledem na svět?

Martin Šust

Anglo-americká SF 2012

Boris Hokr

Stylové revoluce nebo
skutečně dětský film?

www.casopisxb1.cz

Cena: 95 Kč – 4 eura

9 771804 660004

Mike Resnick

Jó, MacDonald ten si žil

*Naši zákazníci vědí, že se na nás mohou za každých okolností
spolehnout... a jednou budeme uklízet NCC - 1701 ☺*

“SLUŽBY Z JEDNÉ RUKY”

„Nechte starosti profesionálům a věnujte se tomu, co Vás živí“

Úklidové práce

*Jsou naší hlavní činností, specializujeme se na nejnáročnější oblast a to na **úklid a dezinfekci nemocničních zařízení** včetně **operačních sálů a JIP**, lůžkových oddělení, laboratoří, rizikových ploch. Navrhujeme dezinfekční plány, používáme nejmodernější úklidovou techniku.*

Dokážeme uklidit cokoli - reprezentačních prostory náročných klientů jako jsou banky, hotely, kuchyně a jídelny, průmyslové objekty, výrobní a skladové haly, obchodní plochy, nádraží vlaková i autobusová, vozidla hromadné dopravy, venkovní prostory, chodníky, parkoviště...

Komplexní správa nemovitosti – Facility Management

Ve spolupráci s našimi odbornými partnery jsme schopni zajistit veškeré služby spojené s další správou a provozem Vaší nemovitosti / společnosti, jako jsou : ostraha a strážní služba, závodní a nemocniční stravování, dodávky hygienického materiálu, administrativní a právní servis, školení zaměstnanců, odpadové hospodářství, poradenství v oblasti řízení podnikových nákladů, poradenství a zajištění následné certifikace jednotlivých jakostních norem...

www.alfedusservis.cz

Jsme držiteli certifikátů, potvrzujících kvalitu našich služeb :

ISO 9001, ISO 14001, BS OHSAS 18001 a ISO 27001

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

Obsah

Zahraniční SF

Mike Resnick: Jó MacDonald ten si žil	3
Paul Cornell: Kodaňská interpretace	9
Suzanne Palmerová: Odlet domů	20

Domácí SF

Jana Rečková: Vánoční autobus	30
David Šenk: Srdce ledu	39
Vladimír Záborský: Xusingar	43
Jaroslav Kolůch: Na křídlech hlavolamu	51
Petra Kubátová: Dům přes ulici	54

Publicistika

Martin Šust: Angloamerická fantastika v roce 2012	60
Jason Sanford: Co když se světonázor SF...	64
Boris Hokr: Stylové revoluce nebo skutečně dětský film?	65

Fantastická věda

Aktivní sopky na Měsíci?; Hadí robot; Vesmírní detektivové; Nové elektronické protézy	59
--	----

Filmfaroniáda

<i>Filmové premiéry;</i> Výchozí bod; Drákula: Neznámá legenda; Dead Snow: Rudý vs. Mrtvý; Annabelle; APPLESEED ALPHA; Klapka!	68
--	----

Vivisektor

<i>Lupa:</i> Plnou parou vpřed!	72
<i>Čtenáři čtenářům;</i> Maja Lidia Kossakowská: Grilbar Galaxie; Štěpán Kopřiva: Aktivní kovy; James Dashner: Labyrint - Útěk; C. J. Sansom: Nadvláda; Michaela Burdová: Volání sirény – Prokletí; Ann Brashares: Tady a teď; Miroslav Žamboch: In nomine Sanguinis; Jason M. Hough: Darwinský výtah; Kiera Cassová: Selekce; Ondrej Herec: Netvor; Útok titánů 1; <i>Nové knihy</i>	73

Šéfredaktor

Vlado Ríša

risa@casopisxb1.cz

Zástupce šéfredaktora

Jaroslav Jiran

jiran@casopisxb1.cz

Redaktor

Martin Šust

sust@casopisxb1.cz

Pověřený vydavatel

Alexandr Rusevský

marketing@casopisxb1.cz

Konektor XB 1 s.r.o.

(Filip Humplík, Martin Charvát, Petr Rydl)

Praha 1, Nám. Republiky 1081/7

PSČ 110 00

www.casopisxb1.cz

Tisk

Libertas a. s.

Distribuce

společnosti holdingu PNS a. s.

prodejny firmy Relay

Předplatné

SEND s.r.o.

(www.send.cz/casopis/728/xb1)

Číslo vychází 5. 12. 2014

© Konektor XB1 s.r.o.

ISSN 1804-6606

MK ČR E 19853

Přetisk a jakékoli šíření povoleno

jen se souhlasem vydavatele.

Titulní strana Edvige Faini

Knihy, audioknihy, e-knihy...

V poslední době se na nás čtenáře vrhá nejen záplava knih... (Kde jsou ty doby, kdy jsem se pyšnil tím, že stačím přečíst všechny SF knihy, které vyšly) ale i mnoho novinek z jiného soudku.

Na čtečky a e-knihy jsem si už pomalu zvykl - a nejen já. V tramvajích, metru, vlcích už je mnozí mají v rukách místo tradiční papírové knihy. V Praze to odhaduji tak padesát na padesát. I já už jsem majitelem této „hračky“. Ty uvozovky jsou na místě, čtečka je v mnoha ohledech velice přívětivá věc. Už nejsem nejmladší, horší se mi zrak. Což není nic divného, když celý den a část noci zírám doma na monitor. A ve čtečce si mohu písmenka nazvětšovat, jak je potřeba. Navíc některé knihy jsou svojí vahou už spíš zbraně (viz tisícistránkové Legendy apod.) a nosit je s sebou je sice dobré i pro zdraví, člověk nemusí do posilovny a navíc i ušetří (na té posilovně), ale občas má pak ruce vytahané jako gibbon. Do čtečky se vejdu stovky knih, což zvláště u takových čtenářských maniaků, jako jsem já, také není od věci. V kolika rodinách se vedou spory o tom, kam s nimi, a občas si mě napadají, myšlenky s nimi se potýkal už Jan Neruda, i když v jeho případě se to netýkalo knih, ale starého slamníku. V neposlední řadě - e-knihy jsou mnohem lacinější než ty tradiční.

Další novinkou jsou audioknihy. Prosazují se pomaleji, ale vzhledem k tomu, že jsou teprve na začátku kariéry, ví bůh, jak to s nimi nakonec dopadne. Faktem je to, že jsem za ně byl vděčný v době, kdy můj otec, náruživý čtenář, oslepl a já pro něj mohl tyto knihy půjčovat. Nicméně zatím to není moje parketa, neboť autem nejezdím tak často, aby mě tento druh knih nějak enormně přitahoval a se zrakem to, doufám, nebude tak hrozné.

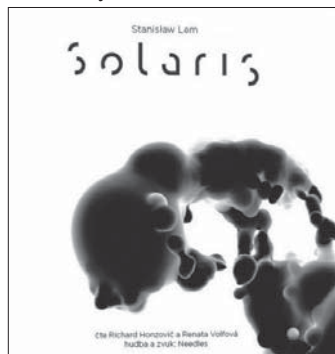
Co bude v budoucnosti? Přijdou s palivovou krizí na řadu lidé-knihy, jako tomu bylo v Bradbury? Nebo skončíme jako v Lemoových Astronautech, kde se kosmonaut prochází po jiné planetě a pod nohama mu praskají jakési kuličky, přičemž on nemá ponětí, že právě likviduje největší klenoty cizí literatury?

Naštěstí si zatím můžeme jen vymýšlet, jak to v budoucnosti bude vypadat, a knihy jsou i nadále našimi průvodci životem. Všechny ty elektronické vynálezy jsou fajn, ale já stejně mám nejraději ty papírové a to nejen pro písmenka, která obsahují, ale třeba i pro vůni, kterou každá kniha vydává.

Vlado Ríša

Audiokniha Solaris

Hluboké, atmosférické, plné významů jako vesmír sám. Právě takové je nové zpracování nesmrtelné sci-fi Stanisława Lema Solaris, které v těchto dnech vstupuje na pulty obchodů. Nezkrácená audiokniha o délce 9 hodin představuje na české zvukové scéně novum hned v několika rovinách. Text příběhu o planetě pokryté nevyzpytatelným oceánem citlivě dokresluje rozsáhlé ambientní plochy, zvukové efekty a melodie z dílny studia Needles. Tvůrci se rozhodli k původní nahrávce namluvené roku 1995 Richardem Honzovičem přizvat jeho dceru Renatu Volfovou. Vznikl tak dialog, v němž se oba oblíbení hlasatelé spojili po téměř deseti letech od Honzovičovy smrti. Za hutnou atmosférou audioknihy stojí měsíce rekonstrukce a citlivé zvukařské práce. Skrytý příběh za sebou má i ilustrace na obalu CD. Jedná se o výsek z projektu Semberion (2004) od vizuálního aktivisty Federica Díaze. V Díazově práci vznikají softwarovou analýzou syntaxe řeči tvary, které jsou pomocí dynamických vzorců následně převedeny do vizuální formy.

Televize a Artur C. Clarke

V poslední době sledujeme postupnou obrodu vědeckofantastických motivů nejen v literatuře, ale i ve filmu a na časy se blýská rovněž v televizi. Jedním z příznaků tohoto obnoveného zájmu jsou i různá chystaná televizní zpracování klasických i moderních SF příběhů. Z té klasiky můžeme zmínit především chystanou šestidílnou minisérii Konec dětství na motivy stejnojmenného románu A. C. Clarka, kterou chystá stanice SyFy dle scénáře Matthewa Gra-

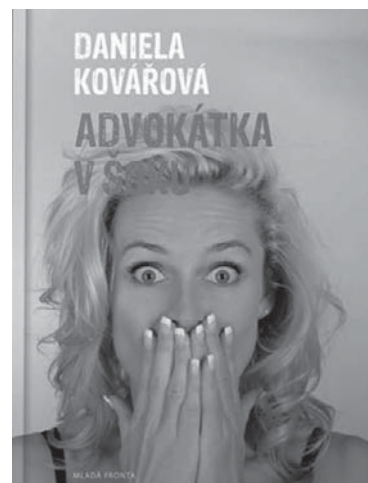
hama a v produkci Nicka Hurrana. Do televize se chystá také autorův román 3001: Poslední vesmírná odysea, jež by společnost Warner Horizon Television měla rovněž uvést na stanici SyFy. Nezbyvá než věřit, že se tento trend ukáže jako úspěšný a my se tak dočkáme dalších podobných projektů.

Kdo z autorů nejvíc vydělává?

Americký ekonomický časopis Forbes nedávno opět zveřejnil svůj pravidelný žebříček nejvýdělečnějších světových spisovatelů za posledních 12 měsíců. Lidového kuchaře a rádoby gurmána Ládu Hrušku či krvavé monstrum Jirku Kulhánka v něm sice nenajdete, zato obsahuje hned několik v našem žánru oblíbených autorů. Za zmínku stojí Stephen King (17 milionů dolarů), Veronica Rothová (17 milionů), Suzanne Collinsová (16 milionů), J. K. Rowlingová (14 milionů), George R.R. Martin (12 milionů) a Rick Riordan (10 milionů). Stačí se jen naučit pořádně anglicky a s chutí do toho!

Nová kniha Daniely Kovářové

Členka plzeňského sci-fi klubu Andromeda, právnička a bývalá ministryně spravedlnosti vydala cynický miniromán o justici, nazvaný Advokátka v šoku. Autogramiáda, spojená se křtem, se uskutečnila se ve čtvrtek 20. listopadu v Paláci knih Luxor na Václavském náměstí. Knihu pokřtily Kateřina Neumannová a ústavní soudkyně V. Formánková.

Mike Resnick

Jó MacDonald ten si žil

(OLD MACDONALD HAD A FARM)

Jel jsem tam, abych Caesara vychválil, ne ho pohřbil.

To vlastně my všichni, sakra.

Farma, která se před námi rozprostírala, byla zelená a zvlněná, posetá výběhy a koryty na vodu. Vypadala jako jedno z těch míst, o kterých jste snili, že vás tam rodiče jednou vezmou, když jste ještě byli děti a svět byl pořád plný zázraků.

No, svět už možná plný zázraků nebyl, ale tahle farma ano. Problém spočíval v tom, že nebyly tak úplně toho druhu, o kterém jste vždy snili – ledaže jste se probudili z opravdu špatného drogového rauše.

Farma byla duchovním dítětem Caesara Claudia MacDonalda. Konečně podlehl tlaku veřejnosti a souhlasil, že ji ukáže tisku. A tady nastupuji na scénu já.

Mé jméno je McNair. Míval jsem kdysi i křestní jméno, ale zbavil jsem se ho, když jsem dospěl k názoru, že jednoslovné jméno autora pod titulkou článků bude zapamatovatelnější. Pracuji pro *SunTrib*, největší zpravodajský kanál v Chicagu a okolí. Zrovna nedávno jsem napsal článek, který dostal za mříže Billyho Cheevera, po němž šla policie celé roky. Za svou námahu jsem chtěl vlastní syndikátní sloupek; místo toho mě čekal výlet na farmu.

I když toho o MacDonaldovi nikdo moc nevěděl a on se prakticky vůbec neobjevoval na veřejnosti, zvládl si udělat jméno za méně než dva roky. Naši vydavatelskou společnost vlastnila jedna z jeho korporací, a přesto jsme toho o něm v našich složkách moc neměli, v podstatě jenom to, co měly i všechny ostatní zpravodajské kanály: získal několik doktorátů, byl to vdovec, ve všech ohledech věrný své manželce, zdědil hromadu peněz a pak si ještě mnohem víc vydělal vlastními silami.

MacDonald byl rodák z Colorada, který se přestěhoval na Jižní ostrov Nového Zélandu, koupil si tam farmu o rozloze čtyřicet tisíc hektarů a během let si najal celou řadu laborantů. Pokud se někdo divil, proč velká farma na Jižním ostrově nepotřebuje žádné ovce, nejspíš si jen pomyslel, že MacDonald přišel na nějaký způsob, jak se vyhnout placení daní.

Já jsem si to sakra myslel taky. Proč by se přece někdo s jeho penězi zahrabal na půl života v takovém zapadákově?

Pak, týden po svých šestašedesátých narozeninách, učinil MacDonald Prohlášení. Bylo to toho roku, kdy propukly výtržnosti kvůli nedostatku jídla v Kalkatě, Riu a Manile a kdy svět přicházel na to, že vyprodukovat jedenáct milionů lidských bytostí je snazší, než je pak nakrmit.

Někteří říkají, že MacDonald vyvinul novou životní formu. Jiní tvrdí, že vytvořil hybrid (i když s tímhle názorem nesouhlasí jediný genetik). Další – a těm jsem si zvykl se pošklebovat – prohlašují, že se ponořil do tajemství, která „člověku není souzeno poznat“.

Podle zářících počítačových kostiček, které nám rozdali, strávil MacDonald se svým týmem skoro třicet let manipulováním s molekulami DNA způsobem, který do té doby nikoho nenapadl. Udělal hodně práce metodou pokus-omyl na embryích, až nakonec získal prototyp, který hledal. Pak strávil pár dalších let snahou zajistit čistou linii. A nakonec svůj triumf oznámil světu.

Mistrovským dílem Caesara MacDonalda byl buclouš, zvíře chované na maso, které dospívalo ve věku šesti měsíců a mohlo se rozmnožovat po osmi měsících, s obdobím gravidity dlouhým čtyři týdny. V dospělosti vážilo dvě stě kilogramů a vyhladovělá lidská populace mohla zkonzumovat každou část jeho těla, dokonce i kosti.

To samo o sobě bylo dílem vědecké brilance, avšak pro mě byla tím pravým puncem geniality ohromná účinnost trávicího systému bucloušů. Takový slon – v dobách, kdy ještě sloni existovali – sežral za den tři sta kilogramů vegetace, ale dokázal z ní využít jenom asi čtyřicet procent, zbytek vyloučil v podobě trusu. Krávy a prasata, před buclouši nejběžnější zvířata chovaná na maso, byly o něco efektivnější, ale i ty hodně drahého krmiva proplývaly.

Oproti tomu buclouši zužitkovali sto procent toho, čím byli krmeni. Každá granule krmiva, kterou strávili, šla přímo do tvorby masa, které bylo bioinženýrsky pečlivě upraveno tak, aby uspokojilo chuť prakticky kohokoliv. Tak se to alespoň tvrdilo v nekonečné sérii veřejných prohlášení.

MacDonald konečně souhlasil, že dovolí hrstce reportérů, aby se přijeli přesvědčit sami.

Doufali jsme, že uvidíme i MacDonalda, možná s tím Velkým mužem dokonce uděláme rozhovor. Když jsme tam ale dorazili, dozvěděli jsme se, že se už několik měsíců drží v ústraní. Ukázalo se, že trpí depresemi, což bych čekal, že bude ta poslední věc, která by mohla postihnout nejnovějšího spasitele lidstva, jenže kdo ví, z čeho mají deprese géniové? Možná, jako Alexander, toužil po dalších světech, které by mohl dobýt, nebo mu bylo líto, že buclouši neváží čtyři sta kilogramů. Nebo možná jenom příliš dlouho dřel, anebo si snad uvědomil, že je mnohem blíž ke konci svého života než k jeho začátku a příliš se mu to nelíbilo. S největší pravděpodobností nás jenom nepovažoval za dost důležité, aby se s námi obtěžoval.

Ať už byly důvody jakékoliv, nebyli jsme přivítáni samotným MacDonaldem, ale tiskovým mluvčím jménem Judson Cotter. Domýšlel jsem se, že musí pracovat ve styku s veřejností: jeho vlasy byly až příliš dokonalé, oblek až příliš podle poslední módy a ruce příliš měkké, než aby mohl být čímkoliv jiným než dotěrným promotérem.

Poté, co se omluvil za MacDonaldovu nepřítomnost, začal uctivě odříkávat životopis svého šéfa, který se ani ždíbeček neodchyloval od toho holografického, který nám ukázali cestou v letadle.

„Niméně předpokládám, že jste tady proto, abyste si prohlédli farmu,“ zakončil po pěti minutách parafrázování životopisu.

„Ne,“ zamumlala Julie Balchová z *NyVidu*, „urazili jsme takovou dálku, jenom abychom tu stáli na tomhle studeném větru a obdivovali vaše oblečení.“

Pár se nás zasmálo a Cotter vypadal lehce dotčeně. Udělal jsem si v duchu poznámku, že mám Julii koupit drink, až prohlídka skončí.

„A teď zvedněte ruce,“ vyzval nás Cotter. „Kdo z vás už někdy viděl živého buclouše?“

Kde tebe našli? pomyslel jsem si. Kdybychom někdy nějakého viděli, myslíš, že bychom opravdu letěli takovou pekelnou dálku, jenom abychom se podívali na dalšího?

Rozhlédl jsem se. Nikdo ruku nezvedl. Což se dalo čekat. Dle mého nejlepšího vědomí, nikdo, kdo nepracoval pro MacDonalda, nikdy žádného buclouše naživo neviděl, a na veřejnost se dostalo jenom pár fotografií a hologramů. Šířila se dokonce fáma, že všichni MacDonaldovi zaměstnanci museli podepsat přísahu mlčenlivosti.

„Existuje pro to samozřejmě důvod,“ navázal Cotter plynule. „Dokud mezinárodní soudy neověřily patent pana MacDonalda, vždycky tu existovala možnost, že se nějaké bezcharakterní individuum nebo dokonce některý ze států nedodržujících mezinárodní konvence pokusí buclouše napodobit. Z tohoto důvodu, ačkoliv dodáváme a prodáváme jejich maso po celém světě a to vždy po inspekci a se souhlasem místních potravinářských a zdravotnických úřadů, jsme nikdy nikomu nedovolili spatřit nebo prozkoumat samotná zvířata. Teď když ale soudy rozhodly v náš prospěch, otevřeli jsme dveře tisku.“ *A ječeli jste u toho, jako by vás na nože brali,* pomyslel jsem si.

„Jste první skupinkou žurnalistů, kteří si farmu prohlédnou, ale přijde mnoho dalších, a siru Richardu Peregrinovi dokonce dovolíme, aby si tady na farmě natočil jeden z těch svých holografických dokumentárních filmů.“ Odmlčel se. „V nejbližších dvou nebo třech letech ji plánujeme zpřístupnit veřejným prohlídkám.“

Najednou se mi v hlavě rozezněly popluchy detekující snůšky hovědin.

„Proč ne dřív, když už jste ten případ vyhráli?“ zeptala se Julie, která nejspíš slyšela úplně stejné poplašné zařízení.

„Byli bychom raději, kdybyste první články a holografie bucloušů předložili veřejnosti vy,“ odpověděl Cotter.

„To je od vás velice velkorysé,“ nenechala se odbýt. „Ale pořád jste nám neřekl proč.“

„Máme svoje důvody,“ řekl. „Než tahle prohlídka skončí, budou vám jasné.“

Nenápadně ke mně přistoupil můj dávný přítel, Jake Monfried ze *SeattleDisku*. „Doufám, že vydržím tak dlouho neusnout,“ poznamenal sardonicky. „Stejně jsou to všechno nemsmysly.“

„Já vím,“ souhlasil jsem. „Jejich rivalové ani nějaké zatracené holografie nepotřebují. Kterýkoliv středoškolák může popadnout steak z buclouše a vyrobit si klon.“

„Tak jak to, že to neudělali?“ zeptala se Julie.

„Protože MacDonald má na veřejných listinách padesátkrát víc právníků než vědců,“ odpověděl Jake. S ustaraným výrazem se odmlčel. „Ale stejně nám ten chlápek lže – a je to hloupá lež, a on zas *tak* hloupě nevypadá. Zajímalo by mě, co před námi sakra tají?“

Na to, až to zjistíme, jsme si museli počkat, protože s námi Cotter vyrazil přes zvlněnou pláň směrem k chlévu. Obešli jsme pár vodních nádrží, ve kterých se brodilo a napájelo několik tuctů ptáků. Celé to vypadalo jako nějaký obraz od Normana Rockwella nebo babičky Mosesové, tak bezvadné a nevinné to bylo – a přesto na mě všechny moje instinkty ječely, že je tady něco špatně, že nic nemůže být tak mírumilovné a poklidné, jak se to jeví.

„Abyste ocenili, čeho tady pan MacDonald dosáhl,“ vyprávěl Cotter, zatímco jsme kráčeli k velkému chlévu na úbočí, „musíte si uvědomit, jaké výzvě čelil. Více než pět miliard

mužů, žen a dětí trpí vážným nedostatkem proteinů. Tři miliardy z nich doslova umírají hladu. A samozřejmě, cena masa – *jakéhokoliv* masa – vyšplhala tak vysoko, že si je mohou dovolit pouze ti velmi bohatí. Proto jsme museli stvořit zvíře, které by bylo nejenom tak naprosto a zcela výživné, jako jsou buclouši, ale které by zároveň dospívalo a rozmnožovalo se natolik rychle, aby pokrylo potřeby lidstva nyní i v budoucnu.“

Zastavil se, aby naši skupinku mohlo dohnat pár loudalů. „Na začátku měla jeho práce podobu počítačových simulací. Pak si najal skupinku vědců a laborantů, kteří, vedeni jeho génem, skutečně upravili DNA do té míry, až buclouši přestali existovat pouze na obrazovce a v mysli pana MacDonalda a začali být z masa a kostí.“

Trvalo to pár generací, než vznikla čistá linie, ale naštěstí jedna generace bucloušů trvá výrazně méně než jeden rok. Pan MacDonald pak nechal své lidi strávit několik let masovou produkcí bucloušů. Byli navrženi tak, aby měli několik mláďat, nikoliv jenom jednoho potomka, průměr se pohybuje mezi deseti až dvanácti na jeden vrh, a všichni naši jedinci byli znovu a znovu šlechtěni, takže když jsme konečně před dvěma lety představili buclouše světu, měli jsme jistotu, že dokážeme držet krok s poptávkou, aniž by nám buclouši došli.“

„Kolik jich tady máte?“ zeptal se chlápek z *Eurocom International*, rozhlížející se po zvlněných pastvinách a prázdných polích.

„V tomto zařízení jich máme víc než dva miliony,“ zněla odpověď. „Pan MacDonald vlastní nějakých dvacet sedm farem tady a v Austrálii, každá z nich je stejně velká nebo větší než tato a všechny se věnují chovu bucloušů. Každá farma má vlastní zpracovatelskou továrnu. S pýchou poznamenáváme, že jsme nejenom zajistili jídlo pro miliardy lidí, ale také jsme vytvořili pracovní místa pro více než osmdesát tisíc mužů a žen.“ Odmlčel se, aby se ujistil, že jsme si to číslo nahráli nebo poznamenali.

„Až tolik?“ ozvala se Julie zamyšleně.

„Vím, že to vypadá, jako bychom svět přepadli ze zálohy,“ usmál se Cotter. „Ale z právních důvodů jsme byli nuceni držet samotnou existenci bucloušů v tajnosti, dokud jsme nebyli připraveni začít je prodávat – a ve chvíli, kdy jsme s nimi vyšli na veřejnost, jsme už od samého začátku na každé farmě zpracovávali, vyváželi a prodávali stovky tun měsíčně. Abychom toho byli schopni, museli být naši lidé připraveni.“

„Jestli mu dají Nobelovku, bude si moci dovolit ty peníze odmítnout,“ poznamenal Jake jízlivě.

„Jsem přesvědčený, že je pan MacDonald připravený věnovat je na charitu, pokud by k té šťastné události někdy došlo,“ opáčil Cotter. Otočil se a vykročil k chlévu. Pak se asi pětadvacet metrů od něj zastavil.

„Musím vás připravit na to, co uvidíte...“

„Už jsme viděli holografie,“ přerušil ho francouzský reportér.

Cotter na něj chvíli civěl, pak začal znovu. „Jak jsem říkal, musím vás připravit na to, co *uslyšíte*.“

„Uslyšíte?“ zopakoval jsem zmateně.

„Došlo k takové náhodě,“ vysvětloval, a snažil se tvářit lhostejně, ale moc mu to nešlo. „Nešťastné náhodě. Anomálii. Věc se má tak, že buclouši dokážou vyslovit pár slov, podobně jako papoušci. Mohli jsme tu schopnost samozřejmě eliminovat, jenže by si to vyžádalo další experimentování a víc času, a hlavová světová populace nemohla počkat.“

„A co říkají?“ zeptala se Julie.

Cotter předvedl něco, o čem si určitě myslel, že je to uklidňující úsměv. „Opakuji jednoduše to, co slyší. Není za tím žádná inteligence. Žádný z nich neumí víc než deset slov. Většinou vyslovují svoje nejzákladnější potřeby.“

Otočil se k chlévu a kývl na muže, který stál u dveří. Muž stiskl tlačítko a dveře se odsunuly stranou.

Prvním velkým překvapením bylo naprosté ticho, které nás v chlévě přivítalo. Pak, jako by nás slyšeli přicházet – nemluvíli jsme, ale ozývalo se cinkání mincí a šoupání nohou – se ozval hlas, pak stovka, pak tisíc a volali:

„*Nakrm mě!*“

Byla to kakofonie zvuků, ne zcela lidských, slova se opakovala znova a znova a znova: „*Nakrm mě!*“

Vešli jsme do chléva a konečně poprvé uviděli buclouše. Byli stejní jako na holografích, velcí a baculatí, skoro legračně roztomilí, ze všeho nejvíc vypadali jako obří jasné růžové balony. Měli čtyři drobné nožičky, dobré pro udržování rovnováhy, ale sotva způsobilé k pohybu. Neměli žádné krky, které by stály za řeč, jenom malé růžové balonky, které se otáčely na vršku těch velkých. Měli velké kulaté oči s širokými zřetelnými, uši velikosti malých mincí, dvě štěrbinové místo nozder a pořádné tlamy bez jakýchkoliv viditelných zubů.

„Oči jsou jedinou částí bucloušů, která není prodejná,“ řekl Cotter, „a to jenom z estetických důvodů. Údajně jsou docela jedlé.“

Nejbližší buclouš vykročil k okraji svého stání.

„*Pohladej mě!*“ zapíšťel.

Cotter se natáhl, podrbl ho na čelo a buclouš potěšeně zapíšťel.

„Dám vám pár minut, abyste se prošli po chlévě, a pak se sejdem venku, kde odpovím na vaše otázky.“

V tomhle měl pravdu. Protože kolem nás několik tisíc bucloušů pořád zběsileji řvalo „*Nakrm mě!*“, nedalo se tady uvnitř skoro ani myslet. Prošli jsme se tam a zpátky řadami malých stání, zaznamenali to místo na filmy, pásky, disky a kostky, a pak jsme se vrátili ven.

„To bylo působivé,“ přiznal jsem, když jsme se opět všichni shromáždili kolem Cottera. „Ale neviděl jsem tam ani zdaleka dva miliony bucloušů. Kde je zbytek?“

„Na farmě je více než tři sta chlévů a navíc také ohrady,“ odpověděl Cotter. „Kromě toho, skoro půl milionu je venku na pastvinách.“

„Vidím tady jenom prázdná pole,“ poukázal Jake a mávl rukou k neposkvrněným pozemkům.

„Tohle je velká farma, a my dáváme přednost tomu držet buclouše mimo dohled zvědavých očí. Tenhle chlév byl vlastně postaven teprve před měsícem, když jsme se konečně rozhodli vpustit na naše pozemky návštěvníky. Je to jediná budova, která je vzdálená jenom jeden a půl kilometru od hranic našich pozemků.“

„Říkal jste, že někteří z nich jsou na pastvině,“ zajímala se Julie. „Co žerou?“

„Trávu ne,“ ujistil ji Cotter. „Jsou venku vlastně jenom proto, že se množí příliš rychle a my v tuto chvíli nemáme dostatek chlévů.“ Odmlčel se. „Jestli jste si je pozorně prohlédli, určitě jste si povšimli, že spásání trávy není v jejich možnostech.“ Zvedl malou zlatou granuli, abychom ji viděli. „Krmí se tímhle. Je to naprosto umělé, vytvořené zcela chemicky. Pan MacDonald byl neústupný v tom, že se buclouši nikdy nesmí

krmit ničím, čím by se mohl živit člověk. Jejich trávicí soustavy byly uzpůsobeny tak, aby zpracovávaly toto konkrétní krmivo, kterým by se nemohl živit žádný jiný tvor na Zemi.“

„Když už jste se jim hrabali v trávicí soustavě, proč jste z nich neudělali požírače trusu?“ zeptal se Jake, jenom napůl v žertu. „Mohli sloužit dvěma účelům najednou.“

„Předpokládám, že to bylo myšleno jako vtip,“ řekl Cotter, „ale faktem je, že to pan MacDonald jistou dobu zvažoval. Koneckonců, v exkrementech nějaké živiny opravdu zůstávají – ale bohužel ne dost. Chtěl vytvořit zvíře, které dokáže zpracovat sto procent toho, čím ho nakrmíme.“

„Jak moc jsou chytří?“ zeptal se jeden z Britů. „Když jsem byl dítě, měl jsem psa, který pořád chtěl, abych ho krmil nebo drbal, ale nikdy mi to neřekl.“

„Ale ano, řekl,“ namítl Cotter. „Jenom k tomu nepoužil slova.“

„To je pravda,“ přiznal Brit. „Ale stejně bych chtěl vědět...“

„Jsou to hloupá farmářská zvířata,“ prohlásil Cotter. „Nepřemýšlejí, nezadají se jim sny, nemají žádné naděje ani touhy, nechťejí se stát arcibiskupy. Jenom se tak nějak stalo, že dokážou vyslovit pár slov, podobně jako mnoho ptáků. Určitě si nemyslíte, že by pan MacDonald vytvořil myslící zvířata na maso.“

„Ne, samozřejmě, že ne,“ vložila se do toho Julie. „Ale slyšet je mluvit je pořád tak trochu šok.“

„Já vím,“ pokývl Cotter. „A to je *skutečný* důvod, proč jsme vás sem pozvali a proč zveme tolik dalších zástupců tisku – abyste na to připravili veřejnost.“

„To si vyžádá hodně příprav,“ pravil jsem pochybovačně.

„Někde začít musíme,“ pronesl Cotter. „Musíme dát lidem o této konkrétní anomálii vědět. Lidé s oblibou antropomorfizují, a u mluvícího zvířete by to šlo ještě mnohem snáz. Spotřebitele je potřeba přimět pochopit, bez sebemenšího stínu pochyb, že jsou to neinteligentní zvířata určená na maso, že nevědí, co znamenají slova, která říkají, že nemají žádná jména a nejsou to mazlíčci, že netruchlí nad ztrátou svých sousedů o nic víc než krávy nebo kozy. Jsou poslední nadějí lidstva – povšimněte si, že jsem ani neřekl *nejlepší* poslední nadějí lidstva – a my nemůžeme nechat bez odpovědi protestující a stávkující, o kterých víme, že proti nám budou demonstrovat. *Naším* vysvětlením nikdo věřit nebude, ale měli by uvěřit vysvětlením nezávislého světového tisku.“

„Jasně,“ pošeptal jsem Jakeovi. „A když děti nechťejí jíst srnečka Bambiho, ovečku Shaun nebo prasátko Vilíka, jak je asi někdo přemluví, aby se zakously do buclouše Žvanílka, který skutečně existuje?“

„Já to slyšel,“ reagoval Cotter ostře. „A musím poukázat na to, že děti, které díky bucloušům přežijí, skoro určitě nikdy neslyšely o Bambim, Vilíkovi ani o ničím podobném.“

„To vydrží tak rok, možná dva,“ odvětil jsem nevzrušeně. „Ale nepotrvá dlouho a budete ve Spojených státech prodávat buclou-burgery na každém rohu.“

„Ne dokud nesplníme naši misi mezi těmi méně šťastnými lidmi tohoto světa. A do té doby by už lidé, o kterých mluvíte, měli být připraveni buclouše akceptovat.“

„Tak to můžete doufat,“ poznamenal jsem.

„I kdyby k tomu nikdy nedošlo, nesejde na tom,“ pokrčil Cotter teatrálně rameny. „Naším úkolem je nakrmit ty podvyživené miliardy obývající tuto planetu.“

Oba jsme věděli, že k tomu dojde, a dříve, než by kdokoliv

plánoval, ale když se o tom nechtěl hádat, mně to nevadilo. Byl jsem tu jenom proto, abych napsal článek.

„Máte ještě nějaké otázky, než vám ukážu zpracovatelskou továrnu?“ zeptal se Cotter.

„Máte na mysli jatka, že?“ poznamenal Jake.

„Mám na mysli zpracovatelskou továrnu,“ odvětil Cotter vážně. „Určitá slova ve slovníku nemáme.“

„Vy nám chcete opravdu ukázat, jak se buclouši... *zpracovávají*?“ zeptala se Julie znechuceně.

„To rozhodně ne,“ odvětil Cotter. „Ukážu vám jenom továrnu. Zpracování je bezbolestné a efektivní, ale nevidím žádný smysl v tom, abyste mohli napsat, že jste se dívali, jak naše zvířata připravujeme k prodeji.“

„Dobře!“ souhlasila Julie s očividnou úlevou.

Cotter zamával na otevřený autobus, který byl zaparkovaný pár set metrů od nás, a ten zakrátko přijel. Jakmile se všichni usadili, vylezl si na stupátko vedle řidiče a obrátil se k nám.

„Továrna je zhruba osm kilometrů daleko, téměř zcela přesně uprostřed farmy, chráněná před zvědavýma očima a ušima.“

„*Ušima*?“ chytila se toho Julie. „Oni u toho křičí?“

Cotter se usmál. „Ne, to byla jenom fráze. Jsme docela humánní, mnohem humánnější než kterákoliv jiná továrna na maso, jaká kdy existovala.“

Autobus najel na několik hrbolů, které Cottera málem vystřelily do vzduchu, ale držel se jako voják a nepřestával nás bombardovat informacemi, z nichž tři čtvrtiny byly příliš technické nebo příliš samoučelné, než aby nám k něčemu byly.

„A jsme tady,“ oznámil, když autobus zastavil před zpracovatelskou továrnou. Velikostí zastíňovala chlív, který jsme právě opustili. „Všichni prosím vystupte.“

Vystoupili jsme z autobusu. Začichal jsem, jestli ve vzduchu nezachytím zápach čerstvé krve – ne že bych věděl, jak páchne – ale samozřejmě jsem nic necítil. Žádná krev, žádné hnijící maso, nic než čistý svěží vzduch. Byl jsem skoro zklamaný.

Nedaleko stála řada ohrádek a v každé se nacházel asi tučet bucloušů.

„Možná jste si všimli, že nemáme vozidla schopná přepravovat ty stovky a tisíce jedinců, které musíme denně zpracovat,“ zeptal se Cotter, ačkoliv to znělo spíš jako oznámení než otázka.

„Předpokládám, že jsou někde jinde,“ odvětila dáma z Indie.

„Byly neefektivní,“ prohlásil Cotter. „Zbavili jsme se jich.“

„Jak tedy buclouše přesouváte?“

Cotter se usmál. „Proč ucpávat všechny silnice vozidly, když nejsou potřebná?“ řekl a vytukal něco na svém kapesním počítači.

Hlavní vrata zpracovatelské továrny se odsunula a já si všiml, že buclouši doslova nadskakují nadšením.

Cotter přešel k nejbližší ohrádce. „Kdo chce jít do nebe?“ zeptal se.

„*Jít do nebe!*“ zapíštěl buclouš.

„*Jít do nebe!*“ zaskřehotal další.

Zakrátko jich to opakovalo všech dvanáct, skoro jako nějaký chorál, a já měl najednou pocit, jako bych byl uvězněn uvnitř jakési podivné surrealistické hry.

Konečně Cotter odemkl ohrádku a oni odhopsali – v chlěvě jsem žádného z nich pohybovat se neviděl – k vratům a do továrny.

„Takhle jednoduché to je,“ chlubil se Cotter. „Peníze, které ušetříme za vozidla, palivo a údržbu, nám umožňují...“

„Na tom nic jednoduchého není!“ utrhla se na něj Julie. „Tohle je něco mezi rouháním a obscénností! A když už jsme u toho,“ dodala podezřívavě, „jak by asi tak hloupě zvířecí mohlo vědět, co je to nebe?“

„Znovu opakuji, že nemají vědomí,“ prohlásil Cotter. „Stejně jako máte vy kódová slova pro svoje psy a kočky, my je máme pro buclouše. Zeptejte se svého psa, jestli chce pamlsek, a on bude štěkat nebo se posadí nebo udělá cokoli jiného, k čemu jste ho vycvičili. My jsme buclouše vycvičili úplně stejným způsobem. Neznají význam slova ‚nebe‘ o nic víc, než zná váš mazlíček význam slova ‚pamlsek‘, ale vycvičili jsme je tak, aby se jim toto slovo spojovalo s dobrým pocitem a se vstupem do zpracovatelské továrny. Radostně budou pochodovat celé kilometry v prudkém dešti, jenom aby mohli ‚jít do nebe‘.“

„Ale nebe je tak... *filozofický* koncept,“ nedala se odbýt Indka. „Už jeho použití působí...“

„Váš pes ví, kdy byl hodný,“ přerušil ji Cotter, „protože mu to řeknete a on vám bezvýhradně věří. A taky ví, kdy hodný nebyl, protože mu ukážete, čím vás nepotěšil a řeknete mu, že je ošklivý pesek. Myslíte si ale, že chápe abstraktní filozofické koncepty dobra a zla?“

„No dobře,“ řekla Julie. „Máte pravdu. Ale pokud by vám to nevadilo, raději bych vnitřek těch jatek vidět nechtěla.“

„Zpracovatelské továrny,“ opravil ji. „A pokud byste se cítili nepříjemně, tak do ní samozřejmě vstupovat nemusíte.“

„Já zůstanu taky tady venku,“ řekl jsem. „Viděl jsem dost zabíjení v Paraguayi a Uruguayi.“

„My tady nikoho nezabíjíme,“ vysvětloval Cotter našťavaně. „Jenom vám ukazují...“

„Stejně zůstanu venku,“ přerušil jsem ho.

Pokrčil rameny. „Jak si přejete.“

„Jestli nemáte žádná vozidla, kterými byste je vozili do továrny,“ zeptal se Brit a přistoupil ke vchodu, „jak odvážíte... ehm, hotové produkty?“

„Pomocí velmi účinného systému podzemních pásových dopravníků,“ sdělil mu Cotter. „Maso se uchovává v podzemních mrazácích na okraji pozemku, dokud není expedováno. A teď...“ Otevřel druhou ohrádku, nabídl bucloušům nebe a dostalo se mu více méně stejné reakce.

Ubožáci, myslel jsem si, když jsem je pozoroval, jak hopkají a kolébavě kráčí k vratům továrny. *V minulosti lákali ovce na jatka trénování beraní, které ovce slepě následovaly. Můžete se ale spolehnout, že dokážeme přijít s ještě lepší odměnou za to, když někdo šťastně nakráčí na řeznický špalek: samotné nebe.*

Buclouši následovali první tučet svých druhů do nitra budovy a zbytek novinářů následoval Cottera dosti podobným způsobem. Dala se v tom najít paralela, ale nezajímalo mě to natolik, abych ji hledal.

Všiml jsem si, že Julie kráčí k jedné z ohrádek. Vypadala, že nestojí o společnost, proto jsem zamířil k ohrádce nacházející se opačným směrem. Když jsem k ní došel, čtyři nebo pět bucloušů se namáčklo na plot kousek ode mě.

„*Nakrm mě!*“

„*Nakrm mě!*“

„*Pohlad mě!*“

„*Nakrm mě!*“